

Willem van Ouwerkerk met op de achtergrond Bradley van Deuren (links) en Demi Reumermann.

Sterk Beroepsonderwijs begint bij de leerling

“Liever goed in de breedte, dan excellent op één spoor.”
Deze uitspraak typeert de ambities van de Groene Hart Praktijkschool in Alphen aan den Rijn. Vestigingsdirecteur Willem van Ouwerkerk vertelt over de samenwerking met vmbo, mbo en bedrijfsleven, bedoeld om leerlingen de route van hun belangstelling te laten volgen.

Het praktijkonderwijs timmert van oudsher flink aan de weg op het gebied van differentiatie: niet de leerstof, maar de leerling staat centraal. “Wie maatwerk voor de leerling wil waarmaken, moet checken of er inderdaad voor elke individuele leerling een passend smaakje is”, zegt Willem van Ouwerkerk. Qua niveau en tempo is dat zondermeer het geval, zo wees die check uit. Maar ook met meer dan 200 deelroosters voor 200 praktijkonderwijsleerlingen is de school nog niet tevreden. “Als het gaat om rekening houden met de belangstelling van de leerlingen kan het nog beter. We doen ons best: voor één meisje dat de entree-opleiding groen wil gaan doen, zijn we onlangs de samenwerking met het MBO Wellant in Houten gestart.”

Op eigen houtje

Voorheen ging 70 procent van de schoolverlaters van het praktijkonderwijs aan het werk en leerde 30 procent verder aan het mbo. Tegenwoordig is dat andersom. De school probeert daarom de overgang voor leerlingen zo soepel mogelijk te maken. Dat doet ze door mbo niveau 1 in huis aan te bieden, waarna een leerling door kan naar niveau 2. “Als we – gesterkt door de Wet Sterk Beroepsonderwijs – het voor elkaar krijgen om nóg veel meer samen te werken met het mbo en een deel van het programma hier op school doen en een deel daar, dan zullen we nóg beter in staat zijn om leerlingen vast te houden en de volgende stap te laten nemen. Ook die leerlingen die nu op hun 16e op eigen houtje de overstap maken, omdat student-zijn met een OV-kaart lonkt.”

Ook in het programma Sterk Techniekonderwijs worden afspraken gemaakt om techniekopleidingen op mbo niveau 1 en 2 te laten indalen in het Groene Hart Leerpark, de naburige vmbo-school van de scholengroep Scope. Het praktijkonderwijs kan dan niveau 1 gaan bieden en het vmbo bijstaan met expertise over deze doelgroep. “Zo komt het perspectief op niveau 2 nog dichterbij en wordt het een doorgaande lijn.”

WIE MAATWERK WIL WAARMAKEN, MOET CHECKEN OF ER VOOR ELKE LEERLING EEN PASSEND SMAAKJE IS

Voor het ‘echie’

De band van de Groene Hart Praktijkschool met het bedrijfsleven is prima. De school heeft meer dan 100 stagebedrijven. Neem bijvoorbeeld Kasteel Metaal dat hoogwaardige producten maakt voor uiteenlopende industrieën zoals food, agro en machinebouw. Het bedrijf heeft een tekort aan personeel en is zeer bereid om te investeren in het opleiden van nieuw personeel. Het wil leerlingen tijdig laten kennismaken met de nieuwste productietechnologieën zoals robots en vaardigheden als samenwerken, plannen en kwaliteitsbeheer. Praktijkonderwijsleerlingen kunnen via een interne route opklimmen. Ook vervoersmaatschappij Arriva, die

opstap-projecten naar werk opzet voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, neemt op deze manier mensen aan.

“Prachtige voorbeelden van sociaal ondernemerschap”, zegt Van Ouwerkerk. “Hoe meer opgeleid in het bedrijfsleven, hoe liever. Voor de leerling is een levensechte leeromgeving veel motiverender. We zijn in het onderwijs geneigd om vast te houden aan onze eigen leeromgevingen en cultuur. Contact met mensen van buiten voegt altijd wat toe. Een docente koken heeft het plan opgezet om in een leegstaande, volledig ingerichte instellingskeuken van een verzorgingshuis met pro- en vmbo-leerlingen een restaurant te beginnen. Daar word ik blij van.”

Durven loslaten

“Wij geloven in hybride onderwijsvormen”, stelt Van Ouwerkerk. “Hou het klein in de onderbouw en regel de begeleiding goed. Gooi daarna het onderwijs open, ga allianties aan om het pad van de leerling mogelijk te maken. Gebruik ouders, bedrijven en gemeente daarbij. De crux is het knopje vinden waar de leerling van áangaat. Dan kun je de leerlingen verantwoordelijkheid geven en steeds meer loslaten. Hoe dat moet, leer je als docent niet in je opleiding of uit een boekje. Je moet goed kijken wie je voor je hebt en wat die leerling nodig heeft, nu en over twee jaar, en dat blijven volgen. Dan komen er echte veranderingen in het onderwijs. In het praktijkonderwijs, de basis- en kadergerichte leerweg gebeurt dat gelukkig steeds meer.”